

Anti pestprotocol

Inleiding

Pesten op school. Hoe ga je ermee om?

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus willen aanpakken. Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

Doelen van dit pestprotocol zijn:

- Mede te bereiken, dat alle kinderen zich tijdens hun basisschoolperiode veilig voelen. Leerlingen kennen de hulpmogelijkheden bij problemen of onveiligheid op school, thuis of in de vrije tijd. Leerlingen wordt duidelijk gemaakt dat er 'geheimen' zijn waarover je moet praten.
- Vroegtijdig pestgedrag te onderkennen en aan te pakken om daarmee verharding van het probleem te voorkomen.
- Een doorgaande lijn binnen school te bewerkstelligen. Iedere leerkracht handelt op een vergelijkbare wijze mede door regels en afspraken bespreekbaar en zichtbaar te houden. Daarmee kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Voorwaarden

Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen:

Leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers.

De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, wordt het onderwerp pesten binnen iedere groep met de kinderen bespreekbaar gemaakt. Omgangsregels zijn vastgesteld.

Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en die signalen altijd serieus nemen.

Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis door de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

Wanneer pesten ondanks alle inspanningen de kop opsteekt, beschikken wij over een directe aanpak.

Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling nodig van de sociale veiligheidscoördinator. De sociale veiligheidscoördinator kan mogelijk in

samenwerking met de vertrouwenspersoon) het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en de directie adviseren.

Het probleem dat pesten heet

De piek van het pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen wordt er gepest.

Aandacht geven aan pesten via een pestproject een of twee keer per jaar is niet voldoende om een eind te maken aan een pestprobleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken. Met de Kanjertraining wordt er wekelijks aandacht besteed aan gewenst gedrag in het omgaan met elkaar.

Wat doen wij op onze school

1. Bij de start van ieder schooljaar bespreekt en herhaalt iedere leerkracht de schoolregels.
2. Bij de start van ieder schooljaar worden in overleg met de leerlingen groepsregels afgesproken en opgehangen binnen de groep.
3. De leerkrachten volg(d)en een scholing voor de Kanjertraining.
4. In de orthotheek is achtergrondinfo en leerlingenmateriaal aanwezig. (denk daarbij ook aan de diverse sites internet)
5. Leerkrachten van de groepen 1-2 volgen hun leerlingen via het systeem "Kijk". De leerkrachten van groep 3 t/m 8 volgen met behulp van het volgsysteem "KanVAS".

Leerlingen vanaf groep 5 vullen daarnaast individueel een lijst vanuit "KanVAS" in.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- Altijd een bijnaam nooit de eigen naam noemen
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- Briefjes doorgeven
- Beledigen
- Opmerkingen maken over leerlingen
- Isoleren
- Buiten de school opwachten, slaan of schoppen
- Op weg naar huis achterna rijden
- Via social media anoniem kwetsende berichten versturen
- Naar het huis van het slachtoffer gaan
- Bezittingen afpakken
- Schelden, schreeuwen tegen het slachtoffer

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid: je kunt het zo gek niet bedenken of volwassenen en dus ook leerlingen hebben het bedacht. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

Stelling nemen

Regel 1:

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij:

Je mag niet klikken maar..... als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.

Regel 2:

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Regel 3:

Samenwerken zonder bemoeienissen:

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen van pesten zullen de leerkrachten in samenwerking met de sociale veiligheidscoördinator / vertrouwenscontactpersoon en in tweede instantie met de directie hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

Regels die gelden in alle groepen, op school, activiteiten buiten school (schoolreisje, kamp, excursies) en speelplaats/fietsenstalling

1. Doe niets bij een ander kind, wat jezelf ook niet prettig zou vinden.
2. Kom niet aan een ander als de ander dat niet wil.
3. We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden.
4. Als je kwaad bent, ga je niet slaan, schoppen, krabben (je komt niet aan een ander) Probeer eerst samen te praten. Ga anders naar de meester of de juf.
5. Niet: zomaar klikken. Wel: aan de leerkracht vertellen als er iets gebeurt wat je niet prettig of gevaarlijk vindt.

6. Vertel het aan de leerkracht wanneer jezelf of iemand anders wordt gepest.
7. Blijft de pester doorgaan, vertel het dan opnieuw aan de meester of juf.
Kinderen die pesten zitten zelf in de nesten.
8. Word je gepest praat er thuis ook over, je moet het niet geheim houden.
9. Utlachen, roddelen, dingen afpakken of kinderen buitensluiten vinden we nooit goed.
10. Kom niet aan de spullen van een ander zonder toestemming.
11. Luister naar elkaar.
12. Beoordeel iemand niet op het uiterlijk.
13. Nieuwe kinderen willen we goed ontvangen en opvangen. Zij zijn altijd welkom op onze school.
14. Opzettelijk iemand pijn doen, opwachten buiten school, achterna zitten om te pesten is beslist niet toegestaan
15. Probeer een ruzie met praten op te lossen. Na het uitpraten kunnen we ook weer vergeven en vergeten.

Toevoeging:

1. Kinderen mogen in hun eigen groep een aanvulling geven op deze vastgestelde school /omgangsregels.

Aanpak van de ruzies en pestgedrag in vier stappen:

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

- STAP 1: Er eerst zelf (en samen) uit te komen.
- STAP 2: Op het moment dat een van de leerlingen er niet uit komt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de leerkracht voor te leggen.
- STAP 3: Voordat de leerkracht de partijen bij elkaar brengt voor een verhelderingsgesprek om te komen tot het samen oplossen van de pesterijen en het maken van (nieuwe) afspraken vinden er gesprekken op individueel niveau plaats:
- De leerkracht voert een gesprek met het slachtoffer (afhankelijk van de ingeschatte grootte van het probleem mogelijk in aanwezigheid van een van de ouders) om het probleem helder te krijgen en om samen naar eventuele oplossingen te zoeken.
 - De leerkracht voert een gesprek met de dader(s) (afhankelijk van de ingeschatte grootte van het probleem mogelijk in aanwezigheid van een van de ouders) om het probleem helder te krijgen, grenzen te stellen en samen te zoeken naar gedragsveranderingen.
Bij herhaling van de pesterijen/ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie bij consequenties).
- STAP 4: Bij herhaaldelijke ruzie/pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een corrigerend gesprek met de leerling die pest/ruzie maakt. De fases van consequenties treden in werking (zie bij consequenties).

- Tevens wordt het probleem in de groep besproken om in samenwerking met de omstanders te bereiken dat de situatie verbetert. Afhankelijk van de situatie wordt er een groepsplan gemaakt om planmatig de groepscultuur te optimaliseren.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester .

Leerkracht(en) proberen altijd in goed overleg met ouders samen te werken aan een bevredigende oplossing.

Consequenties:

Indien de leerkracht het idee heeft dat er sprake is van onderhuids pesten:

In zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen vergelijkbaar probleem binnen de groep aan de orde om in gesprek met de leerlingen het mogelijke probleem boven tafel te krijgen. De leerkracht kan er vervolgens voor kiezen om het probleem nader op individueel- of groepsniveau op te pakken.

Wordt het probleem in de groep besproken is het met de bedoeling om in samenwerking met de omstanders te bereiken dat de situatie verbetert. Afhankelijk van het probleem wordt er een groepsplan gemaakt om de sfeer in de groep te verbeteren.

De stappen 1 tot en met 4 worden gevolgd indien pesten bevestigd wordt.

Indien de leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest (of de gepeste of medeleerlingen komen het bij hem melden) en vervolgens leveren stap 1 t/m 4 geen positief resultaat op voor de gepeste leerling(en) dan volgen er sancties:

De straf is opgebouwd in 5 fases: afhankelijk hoe lang de pester door blijft gaan met zijn/haar gedrag en geen verbetering vertoont in zijn/haar gedrag. Fases 1 & 2 van deze consequenties komen overeen met de acties van fase 2 van het protocol "onacceptabel gedrag".

FASE 1:

Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een afgesproken periode) in een kort gesprek aan de orde.

- Ouders én collega's informeren.
- Voorbeelden van mogelijke consequenties:
 - Niet meedoen aan een activiteit, die het kind leuk vindt bijv. een of meerdere pauzes binnen blijven.
 - Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn.
 - Een schriftelijke opdracht geven zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem.

FASE 2:

Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen.
De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De leerkracht heeft alle stappen vastgelegd in ParnasSys en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

FASE 3:

Bij aanhoudend pestgedrag kan voor het kind of voor de school deskundige externe begeleiding worden ingeschakeld.

FASE 4:

Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

FASE 5:

In extreme gevallen kan een leerling met toestemming van het college van bestuur van Xpect Primair geschorst worden. Melding richting leerplichtambtenaar moet plaats vinden (zie ook de informatie in de schoolgids over schorsen en/of verwijderen)

Betrokkenheid schoolteam

Een hardnekkig pestprobleem wordt binnen een bouwvergadering aan de orde gesteld. Samen wordt er naar mogelijke oplossingen gezocht.
Alle betrokken volwassenen, bijvoorbeeld de overblijfouders, worden op de hoogte gesteld.

Mogelijke Begeleiding van de gepeste leerling

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling laten inzien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- Het gepeste kind laten inzien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen (schouderklopje) geven als de leerling zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).

Mogelijke begeleiding van de pester

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buiten gesloten voelen).
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als het kind zich aan de regels houdt.
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop eerst nadenken' houding of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?.
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; jeugdgezondheidszorg; huisarts;GGD.

Mogelijke Oorzaken van pestgedrag

- Een problematische thuissituatie.
 - Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen).
 - Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt.
 - Voortdurend met elkaar de competitie aangaan.
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

Mogelijke Adviezen aan de ouders van onze school:

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind kan pester worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het andere aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
 - Leer uw kind voor zichzelf en anderen op te komen.